

ROMANIA
MINISTERUL JUSTITIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR
CABINET DIRECTOR GENERAL

Exemplar nr. 1

Nr. 201926 din 21.02.2007

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului -
Comitetul Helsinki

În atenția: Doamnei Diana-Olivia Hatneanu, director executiv, APADOR - CH

Referitor la: punctul de vedere al Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu privire la raportul întocmit de către reprezentanții APADOR-CH, în urma vizitei efectuate la Penitenciarul Aiud, în data de 12.12.2006.

Vă comunicăm, alăturat, punctul de vedere al Administrației Naționale a Penitenciarelor referitor la constatările și propunerile pe care ni le-ați transmis, în urma vizitei efectuate de către reprezentanții APADOR – CH la Penitenciarul Aiud.

➤ **Accesul în penitenciar**

- Potrivit notei de informare nr.13059 din data de 12.12.2006, Dl. Magistrat Comăniță Viorel, la acea dată director al Penitenciarului Aiud, a refuzat reprezentanților APADOR-CH accesul în unitate apreciind că aprobarea de acces în penitenciar a membrilor asociației este neactualizată, considerând în același timp, în contextul evenimentelor negative produse la începutul lunii decembrie în sistemul penitenciar românesc, ca fiind inoportună vizita reprezentanților asociației.
- Prin nota înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii, sub nr.16312/DRUO/2006 a fost înaintată Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea Ministrului Justiției, privind încetarea detașării la Penitenciarul Aiud a domnului procuror Comăniță Viorel, de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, începând cu data de 21.12.2006.
- Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a dispus încetarea detașării domnului Comăniță Viorel, de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, la Administrația Națională a Penitenciarelor – Penitenciarul de Maximă Siguranță Aiud, începând cu data de 21.12.2006.

➤ *Protestele deținuților din 9-11 decembrie*

- În Penitenciarul cu Regim de Maximă Siguranță Aiud protestele deținuților au început în seara zilei de 09.12.2006. Evoluția ulterioară a evenimentelor a fost transmisă periodic de către șefii de tură și conducerea unității.
- Deținuții au manifestat zgomotos, în special în secțiile 5 și 6, iar în două camere (366 și 367) din cadrul secției a V-a recidiviști cu pedepse sub 10 ani, deținuții au spart geamurile camerelor de deținere, au dat foc unor articole de lenjerie și au forțat ușile de la camere, deteriorând tocurele și sistemele de închidere ale acestora. În aceste condiții a fost folosită grupa de intervenție pentru scoaterea și mutarea deținuților din camerele 366 și 367 în cadrul secției a IV-a. În conformitate cu raportul șefului grupei de intervenție nu au fost înregistrate vătămări corporale ale deținuților. În urma anchetei evenimentelor, unui număr de 13 deținuți le-a fost întocmit raport de incident pentru acțiuni de instigare și distrugere de bunuri, aceștia fiind sancționați de către comisia de disciplină cu câte 10 zile izolare. 12 deținuți au făcut contestație la judecătorul delegat, 11 contestații au fost respinse, o contestație admisă.
- Analiza activității grupei de intervenție efectuată la sfârșitul lunii decembrie 2006, a stabilit că acțiunea a fost în conformitate cu ordinele și deciziile în vigoare. Nu au fost identificate aspecte care să necesite sesizarea organelor de urmărire penală cu privire la natura, durata și consecințele intervenției.
- Verificările întreprinse de către Administrația Națională a Penitenciarelor au stabilit cu certitudine că motivul real care a stat la baza tuturor evenimentele din decembrie 2006, a fost intenția persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate de a influența adoptarea proiectului de lege inițiat de către domnul deputat Nati Meir. În situația în care condițiile de detenție ar fi cu totul nesatisfăcătoare, considerăm că persoanele condamnate la pedepse privative de libertate ar fi recurs cu siguranță la proteste de o mai mică sau mai mare amploare și pe parcursul ultimilor ani.

➤ *Informații despre situația deținuților aflați în tranzit*

Conform art.78 din noua lege de executare a pedepselor, fiecare deținut este însoțit la transferul dintr-un penitenciar în altul, de un dosar individual ce cuprinde:

- datele de identitate;
- copie după hotărârea judecătorească de condamnare la pedeapsa privativă de libertate;
- mandatul de executare a pedepsei;
- cazierul judiciar;
- fișa dactiloscopică;
- documente întocmite în urma examenelor medicale;
- documente din care rezultă îndeplinirea obligațiilor prevăzute în art.43;
- documentele referitoare la măsurile luate de către administrația penitenciarului cu privire la exercitarea drepturilor persoanelor condamnate;
- documente referitoare la participarea deținutului la activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, la instruirea școlară și formare profesională,;
- documente referitoare la acordarea de recompense sau sancțiuni disciplinare etc.

Deținuții au acces la dosarul individual în prezența unei persoane anume desemnate de către conducerea penitenciarului.

➤ **Situația minorilor**

- În perioada 28.02-07.03.2006, în Penitenciarul Aiud a avut loc o inspecție generală în scopul evaluării modului de derulare a activităților specifice tuturor sectoarelor și compartimentelor de activitate din penitenciar. La data respectivă comisia a constatat că în camerele destinate minorilor, tinerilor și deținuților aflați în tranzit, cazarmamentul era foarte uzat, o parte din geamuri erau crăpate sau sparte, tâmplăria era foarte veche și nu permitea închiderea perfectă a ferestrelor. Ca urmare, în perioada efectuării controlului administrația unității a igienizat câteva camere din secția a IV-a și minorii au fost mutați în aceste spații.
- În perioada 21-23.01.2007, în Penitenciarul Aiud a avut loc o inspecție de specialitate care a analizat situația reală a spațiilor în care sunt cazați minorii. Cu această ocazie a fost stabilit și aprobat necesarul de lucrări de reparații curente și de igienizare a camerelor destinate minorilor precum și a necesarului de cazarmament. Lucrările au fost executate în perioada 15 – 18. 01 2007 și au constat în înlocuire vas WC, înlocuit geamuri, zugrăveli, reparații tencuiei, înlocuire tâmplărie lemn și schimbarea completă a cazarmamentului (saltea, pătură, cearceafuri).

➤ **Clasificarea deținuților**

- Clasificarea deținuților pe regimuri de executare a pedepsei a fost finalizată la data de 18.01.2007.
- Sinteza rezultatelor clasificării: RMS 55 bărbați, R. 514 (496 bărbați și 18 femei), RSD 218 (205 bărbați și 13 femei), RD 12, arestați preventiv 143 (130 bărbați și 5 femei) 10 neclasificați (7 în carantină și 3 minori CR). Nu s-a trecut la cazarea persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate conform clasificării.

➤ **Centrala termică**

- Centrala termică are ca termen de finalizare a execuției modernizării data de 31.03.2007.
- În lunile septembrie-noiembrie 2006 au fost executate lucrări de reparații și întreținere a instalațiilor de încălzire. Prin procesul verbal numărul A 11418 din 17.10.2006 a fost stabilit necesarul de combustibil pentru perioada octombrie 2006 – aprilie 2007. Calculul a fost făcut în funcție de volumul și destinația fiecărei încăperi. Programul de furnizare a agentului termic a fost stabilit și aprobat începând cu data de 17.10.2006, dată de la care a și început furnizarea agentului termic.

➤ **Programul de lucru**

- Programul de lucru al deținuților folosiți la muncă este de 8 sau 10 ore pe zi, 5 zile pe săptămână. Fiecare deținut a semnat un angajament prin care declară că este de acord să fie folosit la muncă în aceste condiții.
- Șeful serviciului producție și venituri proprii, șefii punctelor de lucru și directorul adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, în baza tabelelor cu veniturile înregistrate, emise de către compartimentul financiar, informează deținuții cu privire la veniturile obținute.

- În luna octombrie 2006, până la intrarea în vigoare a legii 275/2006, pe baza unui contract încheiat între penitenciar și Mănăstirea Râmeț, au fost folosiți la muncă în folosul comunității un număr de 10 deținuți. După intrarea în vigoare a noii legi de executare a pedepselor, activitatea punctului de lucru de la Mănăstirea Râmeț a continuat în baza unui contract de prestări de servicii.
- Pentru deținuții cu grad sporit de periculozitate, ce nu pot fi selecționați pentru muncă în exteriorul locului de deținere, au fost create noi locuri de muncă în interiorul locului de deținere (confeccionarea de încălțăminte).

➤ **Raport cadru/deținut**

- Raportul cadru / deținut este de 1 la 3,59. Acesta reprezintă un raport general, cel real este de 1 la 10 deținuți (dacă se ține seama de programul personalului pe 4 schimburi, asigurarea concediilor de odihnă, a concediilor medicale și a altor activități).

➤ **Sistem de supraveghere audio-video**

- Au fost achiziționate 70 camere electronice de supraveghere care urmează să fie montate, conform proiectului elaborat de firma de specialitate.

➤ **Blocul alimentar**

Controlul efectuat de către reprezentanții ANP în perioada 28.02-07.03.2006 a relevat următoarele aspecte:

- starea de igienă este în general sub standardele normale, mai ales din punctul de vedere al păstrării și depozitării alimentelor;
- dotarea blocului alimentar a rămas mult în urmă față de cerințele impuse de tehnologie, în special instrumentarul și utilajele;
- hrana deținuților este servită în castroane a căror igienizarea lasă de dorit, cu toate că în depozitul unității există veselă;
- controlul la blocul alimentar a depistat un plus de inventar de 40 de kilograme de făină.

La controlul efectuat de către reprezentanții Administrației Naționale a Penitenciarelor, în perioada 21-23.01.2007, au fost constatate următoarele :

- sălile de mese de pe celular sunt în stadiul de montaj al mobilierului și vor fi date în folosință până la jumătatea anului 2007.
- pâinea existentă în magazie este păstrată în vederea distribuirii deținuților aflați în tranzit. De asemenea necesarul de pâine pentru "bucătăria de unitate" se păstrează în același loc, la magazia de la blocul alimentar.
- spațiile în care se realizează degresarea și spălarea vaselor pentru transportul hranei deținuților aveau dotările necesare și erau în stare normală de funcționare.
- vestiarul pentru persoanele care lucrează la blocul alimentar (10 deținuți) este amenajat și dotat în mod corespunzător respectând circuitele și regulile igienico-sanitare.
- în funcție de resursele financiare se are în vedere modernizarea blocului alimentar și dotarea cu marmite noi, veselă inox, instalație de inox pentru exhaustarea aburului, etc.

Serviciul de catering este aplicat experimental în două unități penitenciare, rezultatele obținute sunt pozitive, ca atare se are în vedere externalizarea acestui serviciu în toate penitenciarele din țară.

➤ **Camera 329**

Controlul efectuat de către reprezentanții ANP în perioada 21-23.01.2007 a evidențiat următoarele aspecte:

- din cercetările efectuate de comisia ANP a rezultat că personalul unității nu are cunoștință despre evenimentele reclamate în luna iulie 2006;
- s-a luat măsura remedierii supraaglomerării din secția a VI-a, unde sunt cazați minorii și tinerii, fiecărei persoane fiindu-i asigurat un pat individual;
- din registrul secției în care sunt consemnate plimbările zilnice ale deținuților nu reiese că a fost încălcat dreptul minorilor la plimbare;
- la data efectuării inspecției, în clubul secției precum și în cele 11 camere alocate minorilor și tinerilor, existau un număr de 7 televizoare, dintre care unul al unității;
- minorii cazați în camere fără televizor pot viziona programul tv la clubul secției, conform unui program întocmit de către serviciul intervenție psihologică;
- comisia a constatat că rația de pâine pentru minori este asigurată zilnic, conform normelor în vigoare, majoritatea minorilor consumă însă la cină sau la micul dejun toată rația de pâine. Pentru asigurarea unui consum zilnic uniform, conducerea unității analizează posibilitatea distribuirii rației de pâine în două tranșe;
- concluziile reprezentanților asociației, potrivit cărora se constată lipsa unor programe și activități de asistență psihosocială derulate cu minorii, nu coincid cu realitatea; în unitate este întocmit distinct un program orar de activități destinate minorilor iar din cadrul serviciului de specialitate este responsabilizată o persoană calificată (asistent social) care asistă și coordonează derularea programelor cuprinse în orar;
- minorii participă la cursuri de școlarizare, beneficiază de consiliere individuală, sunt cuprinși zilnic în cel puțin o activitate cu caracter recuperativ sau educativ, desfășurate de către psiholog, asistent social sau educator și participă la jocuri sportive în curtea de plimbare;
- activitățile de școlarizare se desfășoară constant, singura problemă fiind generată de perioada de timp variabilă petrecute de către minori în penitenciar. Potrivit art. 31 alineatele 4 și 5 din legea 275/2006, este interzisă transferarea minorilor în penitenciare pentru o perioadă mai mare de 5 zile. S-a convenit totuși ca minorii aflați în tranzit să asiste la orele de curs desfășurate la Școala generală nr.4 din incinta penitenciarului;
- lipsa continuității în pregătirea școlară profesională, fluctuația foarte mare a minorilor din penitenciar, generată de transferurile pentru afaceri judiciare create în mare parte artificial, carențele educaționale cu tendință permanentă de negare și contestare a regulilor sunt probleme reale cu care se confruntă în permanență personalul din penitenciar.
- Penitenciarul Aiud nu are stabilită o strategie pe termen scurt și mediu pentru ameliorarea condițiilor de custodie a minorilor.

➤ **Alte camere de deținere**

- În documentațiile tehnico-economice au fost cuprinse lucrările aprobate, în valoare totală de 80000 lei, pentru 17 imobile din evidența de cadastru a unității. Au fost executate lucrări de reparații curente în valoare de 70582,88 lei, constând

în reparații și întreținere instalații electrice, sanitare și de încălzire, igienizări, reparații tâmplărie și înlocuit geamuri;

- În perioada octombrie–decembrie 2006, pe baza rapoartelor întocmite de către comandantul de secții, au fost înlocuite următoarele geamuri: secția V – VI – 67,90 mp (în valoare de 762 lei), secția VII – VIII – 20,40 mp (în valoare de 229 lei);
- În anul 2006 unitatea a achiziționat prin venituri de la buget 368 saltele, 368 cearceafuri, 100 buc. perne și fețe perne; a fost distribuit totodată cazarmament nou, 632 cearceafuri, 460 perne, 260 fețe de pernă, 397 saltele și 332 pături noi.

➤ *Asistența medicală*

- Potrivit ordinului ANP nr.125261/13.10.2003, medicul de penitenciar are obligația de a participa la necropsie. Necropsia se efectuează de către medicul legist la laboratorul de medicină legală teritorial ; în proiectul de ordin privind asistența medicală a persoanelor private de libertate medicul din penitenciar nu mai participă la efectuarea necropsiei ;
- Distribuirea de prezervative către deținuți se va face după semnarea proiectului de ordin privind asistența medicală acordată persoanelor private de libertate;
- Aprovizionarea și gestionarea medicamentelor deținute în punctul farmaceutic al unității se realizează separat, pentru cadre și pentru deținuți; de asemenea, cheltuielile cu medicamentele sunt separate, pentru cele două categorii menționate mai sus, neexistând posibilitatea ca medicamentele destinate deținuților să fie utilizate pentru angajați;
- Dificultățile întâmpinate în eliberarea rețetelor compensate pentru deținuți, au fost înlăturate prin încheierea de contracte cu încă două farmacii din oraș; a fost sesizată CASAOPSNAJ care a suplimentat fondurile de medicamente pentru farmaciile respective;
- Spălătoria unității are în funcțiune două mașini de spălat industriale, mai are achiziționate încă două mașini noi (care vor fi montate în termenul cel mai scurt), două centrifuge, un călcător industrial, un uscător. Lenjeria se spală în conformitate cu programul stabilit.

➤ *Activitatea social-educativă*

Reprezentanții asociației au constatat că deținuții participă în număr restrâns la programe și activități de asistență psihosocială :

- șase, respectiv opt (în urma concursului de încadrare) funcționari cu statut special trebuie să desfășoare activități cu un număr de 957 deținuți;
- imperativele specifice activităților de intervenție specializată, derulate de către psiholog, asistent social și educator, impun constituirea unor grupuri mici de lucru (8-12 persoane);
- personalul de specialitate din cadrul sectorului intervenție psihosocială desfășoară cu persoanele private de libertate și activități nestructurate (în principal sportiv-recreative și de cultivare a aptitudinilor vocaționale), în care sunt cuprinși deținuți din toate categoriile, crescând astfel numărul celor care petrec mai mult timp în afara camerei de deținere;
- dotarea cu televizoare a spațiilor de deținere este următoarea: 146 aparate TV personale și 14 al unității, acestea aflându-se în stare avansată de uzură; repartizarea pe secțiile de deținere a televizoarelor este următoarea: S 1 – 15 aparate , S 2 – 22 aparate , S 3 – 21 aparate , S 4 – 9 aparate, S 5 – 20 aparate, S 6 – 30 aparate, S 7 – 12 aparate, S 8 – 26 aparate, S 9 – 5 aparate.

➤ *Asigurarea confidențialității convorbirilor cu avocatul*

- Întâlnirile dintre deținuți și avocații acestora, datorită inexistenței unui spațiu special amenajat în cadrul sectorului vizite, se desfășoară în sala de pregătire a cadrelor cu asigurarea confidențialității discuțiilor dintre aceștia.

1 DIRECTOR GENERAL

Procuror Alexandru Șerban

